

Veresegyház Város Önkormányzata

2112 Veresegyház, Fő út 35. tel.: 28-588-600 fax: 28-588-646

K/1494-12/2026.

Előterjesztés

Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 15/2024.(X.4.) önkormányzati rendelet 21. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. október 21-i rendes/rendkívüli ülésére

Tárgy: Helyi jelentőségű védett természeti terület védeltségének fenntartásáról és a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló önkormányzati rendelet megalkotása, Veresegyház településképinek védelméről szóló önkormányzati rendelet módosítása

Előterjesztő: Cserhádi Ferenc polgármester

Közreműködött: Kántor Zsuzsanna aljegyző

Szakmai egyeztetés: Székelyné Szabó Andrea jegyző

Az előterjesztés a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben és a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvényben foglaltakon alapul.

Tárgyalta: Fenntartható Fejlődés Bizottság
Pénzügyi és Jogi Bizottság

Az előterjesztés nyílt/zárt ülésen tárgyalható.
A döntés elfogadásához egyszerű/minősített döntés szükséges.

Tisztelt Képviselő-testület!

Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017.(XII.21.) önkormányzati rendelete szabályozza jelenleg a helyi védelem alatt álló természeti értékeket és tartalmaz rendelkezéseket az Orchideás-rétre vonatkozóan.

A Pest Megyei Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Főosztálya 2025-ben vizsgálta a helyi jelentőségű védett természeti terület jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeleteket.

A kormányhivatal minisztériumi szakmai tájékoztató alapján - amennyiben a védetté nyilvánítás nem önálló, kifejezetten és kizárólagosan helyi jelentőségű védett természeti terület létesítésére irányuló rendelettel, hanem más szabályozási célú és tartalmú rendelet (pl. környezetvédelmi rendelet, településképvédelmi rendelet, településrendezési célú rendelet) keretében, annak részeként történt - javasolta, hogy a helyi jelentőségű védett természeti terület(ek)re vonatkozó normát lehetőség szerint önálló önkormányzati rendeletben állapítsák meg az érintett önkormányzatok.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 55. § (1) és (2) bekezdése a következők szerint rendelkezik:

„55. § (1) A települési önkormányzat – fővárosban a fővárosi önkormányzat – az illetékességi területén található helyi jelentőségű védett természeti területek fenntartására tervet készít. A tervnek az országos, a regionális tervekkel összhangban kell lennie. A tervet a települési önkormányzat képviselő-testülete, a fővárosban és a megyei jogú városban a közgyűlés (a továbbiakban együtt: képviselő-testület) rendelettel fogadja el.

(2) A tervek előterjesztéséhez az igazgatóság előzetes véleménye szükséges. Az elfogadott önkormányzati természetvédelmi terv egy példányát meg kell küldeni az igazgatóságnak.”

Az Orchideás-rét természetvédelmi kezelési tervdokumentációját felkérésünkre Dr. Tatár Sándor elkészítette.

A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság a rendelet-tervezetet véleményezte, amely alapján azt átdolgoztuk.

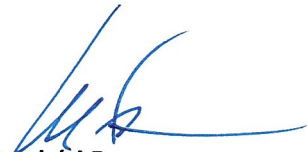
A természetvédelmi kezelési tervvel kapcsolatban Dr. Tatár Sándor az üde láprét rekonstrukció esetében a kivitelezést megtervezésre írta át, azonban nem írta bele a tervbe a szárazodást, mint kockázati tényezőt, mert a Pamut-tó közelsége miatt ennek jelenleg kicsi a kockázata.

A jelenlegi szabályozásban egyidejűleg át kell vezetni az új rendelet megalkotásával összefüggő módosításokat, hatályon kívül helyezéseket, ezért jelen előterjesztés – miután a két jogszabály e téren összefügg – két rendeletalkotási javaslatot tartalmaz.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testülettől a rendelet megalkotására és módosítására vonatkozó javaslat megtárgyalását és a rendeletek megalkotását.

Melléklet: - hatásvizsgálati lapok
                      - rendelet-tervezetek
                      - DINPI véleményezése

Veresegyház, 2026. október 1.

Cserhádi Ferenc
polgármester

Pénzügyi egyeztetés:

Az előterjesztés pénzügyi fedezetet nem igényel.

Jeszenszkiné Szikra Brigitta
pénzügyi osztályvezető

Az előterjesztés ellen törvényességi kifogást nem emelek:

Székelyné Szabó Andrea
jegyző

Rendeletalkotási javaslat I.:

Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotja a .../2026. (.....) önkormányzati rendeletét a **helyi jelentőségű védett természeti terület védeltségének fenntartásáról és a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről.**

Rendeletalkotási javaslat II.:

Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete megalkotja a .../2026. (.....) önkormányzati rendeletét **Veresegyház településképének védelméről szóló 28/2017. (XII. 21.) önkormányzati rendelet módosításáról.**

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

**Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének
a helyi jelentőségű védett természeti terület védeltségének fenntartásáról és a természetvédelmi
kezelési terv kihirdetéséről szóló .../2026. (...) önkormányzati rendelethez**

1. Társadalmi hatások

Az Orchideás-rét területének védetté nyilvánításáról korábban döntött a képviselő-testület, kiemelt természetvédelmi jelentőségét már 2008-ban felismerte a jogalkotó. A természeti környezet szemet gyönyörködtető látványával fogadja a kikapcsolódásra vágyó odalátogatókat.

2. Gazdasági, költségvetési hatások

Miután a terület gondozása, fenntartása eddig is megoldandó feladata volt az önkormányzatnak, az éves költségvetésében tervezetten biztosított a szükséges költségvetési forrás.

3. Környezeti hatások, egészségügyi következmények:

Az önkormányzat elkötelezett a környezetvédelmi és természetvédelmi önkormányzati feladatok lehetőségeihez mért ellátására.

4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások

A rendelettervezet többlet adminisztratív terhet nem jelent.

5. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

Az önálló rendeletalkotást a Pest Megyei Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Főosztálya által 2025-ben a helyi jelentőségű védett természeti terület jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeletek vizsgálata tárgykörben lefolytatott eljárása és javaslata indokolja.

A jogalkotás elmaradása jogbizonytalanságot és törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését is eredményezheti.

6. A jogszabály alkalmazáshoz szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet módosításával a szükséges személyi, szervezeti, tárgyi, pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

HATÁSVIZSGÁLATI LAP

Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017. (XII. 21.) önkormányzati rendelet módosításáról szóló .../2026. (...) önkormányzati rendelethez

1. Társadalmi hatások

Az Orchideás-rét területének védetté nyilvánításáról korábban döntött a képviselő-testület, kiemelt természetvédelmi jelentőségét már 2008-ban felismerte a jogalkotó. A természeti környezet szemet gyönyörködtető látványával fogadja a kikapcsolódásra vágyó odalátogatókat.

2. Gazdasági, költségvetési hatások

Miután a terület gondozása, fenntartása eddig is megoldandó feladata volt az önkormányzatnak, az éves költségvetésében tervezetten biztosított a szükséges költségvetési forrás.

3. Környezeti hatások, egészségügyi következmények:

Az önkormányzat elkötelezett a környezetvédelmi és természetvédelmi önkormányzati feladatok lehetőségeihez mért ellátására.

4. Adminisztratív terheket befolyásoló hatások

A rendelettervezet többlet adminisztratív terhet nem jelent.

5. A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei

Az önálló rendeletalkotást a Pest Vármegyei Kormányhivatal Törvényességi Felügyeleti Főosztálya által 2025-ben a helyi jelentőségű védett természeti terület jogi szabályozását tartalmazó önkormányzati rendeletek vizsgálata tárgykörben lefolytatott eljárása és javaslata indokolja.

Párhuzamosan módosítjuk a Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017.(XII.21.) rendeletet, valamint hatályon kívül helyezzük az így okafoyottá váló rendelkezéseket. A jogalkotás elmaradása jogbizonytalanságot és törvényességi felügyeleti eljárás kezdeményezését is eredményezheti.

6. A jogszabály alkalmazáshoz szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek:

A rendelet módosításával a szükséges személyi, szervezeti, tárgyi, pénzügyi feltételek rendelkezésre állnak.

Veresegyház Város Önkormányzata Képviselő-testületének .../.... (...) önkormányzati rendelete

helyi jelentőségű védett természeti terület védettségének fenntartásáról és a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről

[1] Veresegyház város elkötelezett a helyi jelentőségű védett természeti terület jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzése és tervszerű fenntartása iránt.

[2] Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 24. § (1) bekezdésének b) pontjában és 36. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján, e törvény 62. § (2) bekezdésében és a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 11. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. §

Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánítja az Orchideás-rét nevű területet.

2. §

(1) A város külterületén elhelyezkedő Orchideás-rét helyi jelentőségű védett természeti terület kiterjedése 5421 m², ingatlan-nyilvántartási helyrajzi száma 08/2, térképét a rendelet 1. melléklete tartalmazza.

(2) Az Orchideás-rét természetvédelmi kezelési tervét a rendelet 2. melléklete tartalmazza.

(3) Az Orchideás-rét területén található egyedi védelem alatt álló fajok felsorolását a természetvédelmi kezelési terv 3. melléklete tartalmazza.

3. §

(1) A terület legfontosabb értékei a következők:

- a) a sík részen homoki láprét található, főként fűzbokrokkal, fehér nyárral és erdei fenyővel benépesítve, a meredek homokoldalt pedig nyílt, mészkedvelő homokpusztai vegetáció borítja;
- b) védett talajlakó orchideák (pl. mocsári nőszőfű) tömegesen fordulnak elő;
- c) a gombafajok közül a nyílt homokpusztán a mérgező tengerparti susulyka (*Inocybe heimii*) és a homoki papsapkagomba (*Helvella leucopus*) fordul elő, a homoki lápréten pedig egy pirosas színű nedűgomba faj, feltehetően a feketedő nedűgomba (*Hygrocybe nigrescens*) és egy ritka pöfeteg-féle, a vörösbarna kocsonyáspöfeteg (*Mycenastrum corium*) él.

(2) A védetté nyilvánítás indoka és természetvédelmi célja a védendő terület élőhelyeinek, természeti állapotának, ökológiai rendszereinek és változatos, védett élővilágának megőrzése, a természetes szerkezetű és fajösszetételű (idegenhonos fajok jelenlététől mentes) növénytakaróval fedett terület megőrzése, a természeti értékek károsodásának megelőzése, az eddig bekövetkezett károsodás csökkentése, megszüntetése, valamint a hiányzó egyedek pótlása.

4. §

(1) A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvényben meghatározott egyes korlátozások és tilalmak alól felmentés nem adható.

(2) Helyi jelentőségű védett természeti területen általánosságban tilos

- a) szemetet és hulladékot elhelyezni,
- b) természeti értékek jelentős zavarásával, károsodásával járó munkálatok végzése (kivéve, ha azok a kárelhárítási, vagy természetvédelmi céllal történnek),
- c) építési tevékenység és telekalakítás, kivéve azon eseteket, amennyiben az kifejezetten természetvédelmi célokat szolgál,
- d) gépjárművel történő behajtás (gépjárművel közlekedni csak az arra kijelölt utakon, valamint csak természetvédelmi kezelés, jogszerű mezőgazdasági tevékenység, külön jogszabályban erre feljogosított személyek feladatának ellátása, valamint életveszély elhárítása céljából lehet),
- e) tűzgyújtás (kivéve, ha azt a természetvédelmi hatóság rendeli el),
- f) a terület - természeti értékek károsodásával járó - rendezvény és sportolás céljára történő igénybevétele,
- g) egyéb, a természeti területet bármilyen módon veszélyeztető, illetve károsító tevékenység.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túl az Orchideás-rét helyi jelentőségű védett természeti terület védelme érdekében tilos

- a) a téli csúszásmentesítést a védett természeti területet károsító módon végezni,
- b) a területen vagy annak közelében olyan létesítményt elhelyezni és üzemeltetni, amely a táj jellegét, védett növény- és állatvilágának élettevékenységét, valamint a természetvédelmi terület rendeltetésének betöltését zavarja vagy veszélyezteti.

5. §

(1) A helyi jelentőségű védett természeti terület fenntartását, hasznosítását és fejlesztését, a környező területekkel együtt, azokkal összehangoltan kell végezni.

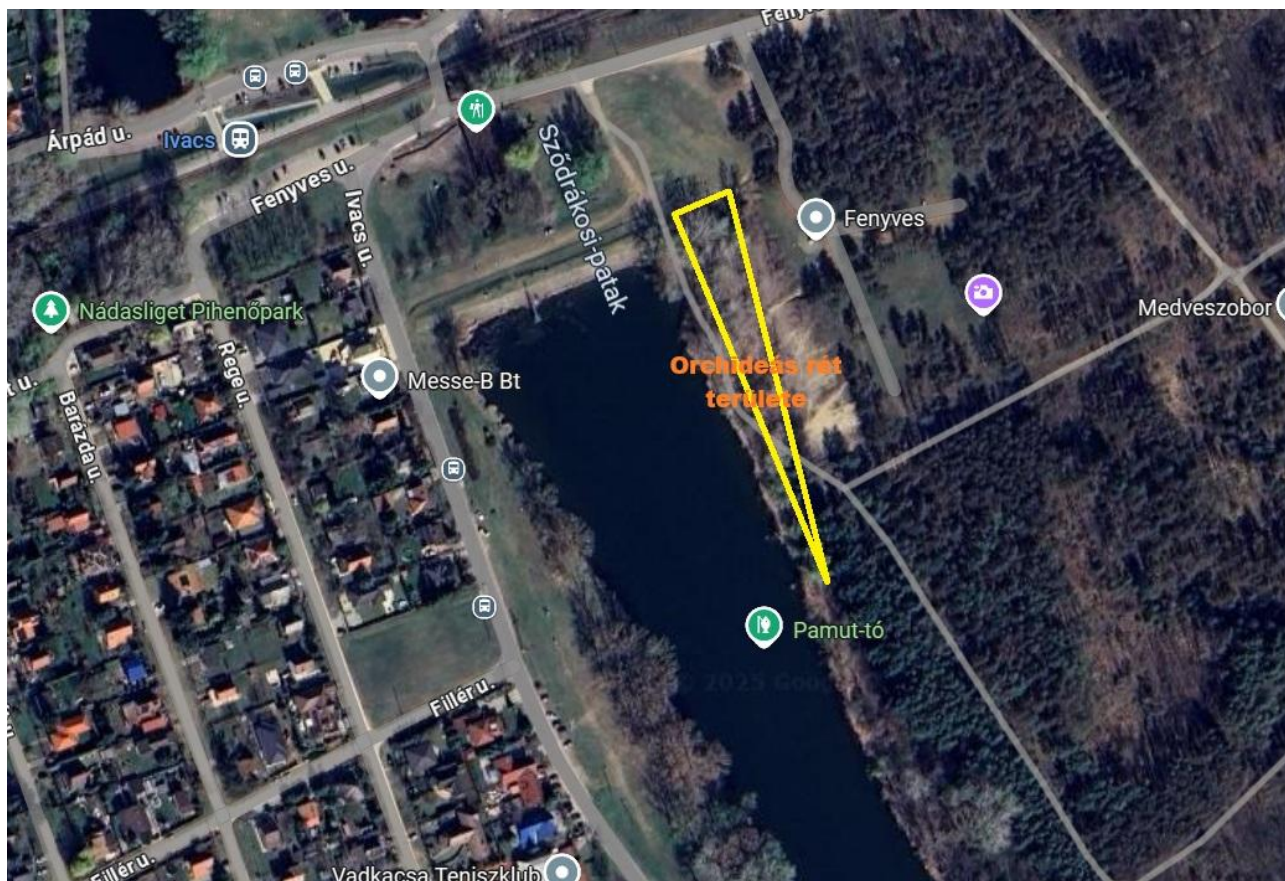
(2) A helyi jelentőségű védett természeti terület természetvédelmi kezelési feladatait ellátó szervezet a 100%-ban önkormányzati tulajdonban álló Veresegyházi Városgazda Kft.

6. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

1. melléklet az .../... . (... . . . .) önkormányzati rendelethez

1. Az Orchideás-rét elhelyezkedése: Az Orchideás-rét Veresegyház város külterületén, a Pamut-tó keleti partja és a Fenyves között található.

2. melléklet az .../... . (... . . . .) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) Orchideás-rét_HTT-Természetvédelmi_kezelési_terv_2026.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)

TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

ORCHIDEÁS-RÉT HELYI TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET (VERESEGYHÁZ)

Készült a természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II. 5.) KvVM rendelet előírásai alapján

Támogató:

Pest Vármegye Önkormányzat - Civil Támogatási Alap

Készítette:

a Vis Naturalis Bt. az Órbottyán a Mi Városunk Egyesület megbízásából

2026. szeptember 25.

Név	Orchideás-rét Helyi Természetvédelmi Terület
Védettséget létrehozó jogszabály	A helyi természeti területek és értékek védetté nyilvánításáról szóló 15/2008. (V. 21.) sz. önkormányzati rendelet [Eredeti védetté nyilvánító jogszabály.]
Vármegye, település	Pest, Veresegyház
Terület kiterjedése	0,5421ha
Területet lefedő helyrajzszámok	08/2 hrsz.
Terület központi földrajzi koordinátái	47.64117297571709 19.277192826195776
Tengerszint feletti magasság	176 m
Elsőfokú természetvédelmi hatóság	Veresegyház Város Önkormányzatának jegyzője
Jogszabályban kijelölt természetvédelmi kezelő	Veresegyház Város Önkormányzata

Bevezetés

2008-ban a Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület készítette el az Orchideás-rét Helyi Természetvédelmi Terület természetvédelmi kezelési tervét. A területen csak a kezelések egy részét végezte el az egyesület, azonban az utóbbi években az önkormányzat már jelentősebb beavatkozásokat is tett. A közelmúltban ezért a rét állapota javulásnak indult. Ezt jelzi, hogy a *Dactylorhiza incarnata* állománya több évi csökkenést követően ismét megnőtt, és 2025. májusában 10 év után ismét megjelent a lápréten az *Orchis militaris*. Az elmúlt években helyenként kis tölgyfa magoncok jelentek meg a területen.

A tervezési területen elvégzett kezelések:

- kis erdei fenyő csemeték kézi eltávolítása (évente, diákok bevonásával),
- nagy erdei fenyőfák kivágása,
- gyalogakác gyomirtós kezelése és mechanikai eltávolítása,
- az egész terület kézi kaszálása.

2012-ben a Tavirózsa Egyesület az Álomhegyi-tározó építése (tereprendezése) során 40 m², 500 tő *Epipactis palustris*-t gyeget mantett/telepített át a rét egy *Solidago gigantea* által dominált részére (előzetesen eltávolították a *Solidago*-t a talaj felső 20 cm-es rétegével együtt). Az áttelepítés csak részben volt sikeres.

Jelen kezelési tervet megalapozó botanikai felmérések időpontjai: 2024. 05. 31., 2025. 05. 20.

A tervezési terület vegetációja

A terület két értékes élőhelyből áll, a buckaközi kékperjés rétből (*Molinio-Salicetum rosmarinifoliae* társulás; 73,5%; 4 408 m²), és a nyílt homokpusztagyepből (*Festucetum vaginatae* társulás; 26,5%; 1 591 m²). Az Orchideás-rét méretéhez képest igen fajgazdag, és számos védett növényfaj termőhelye. Védett orchideafajai: *Epipactis palustris*, *Dactylorhiza incarnata*, *Orchis militaris*. A terület más láprétekhez képest nagy előnye, hogy a Pamut-tó szomszédsága miatt vízellátottsága egész évben kiváló.

Zoológiai értékek

A védett állatfajok közül a területen előfordul a fürgegyík és az éticsiga.

Mikológiai adatok

Gombafajok	2008	2024
Tengerparti susulyka (<i>Inocybe heimii</i>)	+	+
Homoki papsapkgomba (<i>Helvella leucopus</i>)	+	n.a.
Feketedő nedűgomba (<i>Hygrocybe nigrescens</i>)	+	n.a.
Vörösbarna kocsonyáspöfeteg (<i>Mycenastrum corium</i>)	+	n.a.
Gyenge áltintagomba (<i>Parasola plicatilis</i>)	n.a.	+

1. táblázat. Az Orchideás-rét HTT gombafajai

Veszélyeztető tényezők

Napjainkban elsősorban a gyomosodás és a cserjésedés jelenti a legnagyobb veszélyt a terület élővilágára.

A kockázatok mérséklésére, megszüntetésére javasolt élőhely-kezelési, -rehabilitációs és -rekonstrukciós tevékenységeket a további fejezetek tartalmazzák.

1. Természetvédelmi célkitűzések és stratégiák

1.1. Általános célkitűzések:

1.1.1 lehetőség szerint növelni kell a biodiverzitást és a terület élőhelyeinek természetességi állapotát,

1.1.2 a területen található értékes élőhelyeket és a hozzájuk kötődő védett növény- és állatfajokat meg kell őrizni,

1.1.3 az özönnövényeket vissza kell szorítani,

1.1.4 üde láprét rekonstrukció megtervezése,

1.1.5 a tervezési terület élővilágának monitorozása.

A 0,5421 ha méretű (08/2 hrsz.) területen nyílt homokpusztai növényzet és buckaközi kékperjés rét található.

Élőhelyek (Á-NÉR 2011*) és társulások**	Termé- sze- tesség*	Célok, célállapotok	Kezelés /Rehabilitáció /Rekonstrukció	Ütemezés /Határidő
RB x D2 RB Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők + Buckaközi kékperjés rétek (<i>Molinio-Salicetum</i> <i>rosmarinifoliae</i>)	2-3	Természetesség növelése Idegenhonos, <i>Populus</i> és <i>Salix</i> fajok ritkítása (max. 30% erdőborítás maradhat)	Kézi kaszálás, gyalogakác bokrok kivágása, hajtásaik irtása Fák ritkítása (kivágása)	Évente 2035 2030
G1 nyílt homokpusztagyep (<i>Festucetum vaginatae</i>)	2-3	Természetesség növelése, állomány- szerkezet javítása	Selyemkóró kézi eltávolítása Megtelepedő <i>Robinia pseudoacacia</i> növényvédő szeres kezelése, majd kivágása	Évente 2035 2030

2. táblázat. Az Orchideás-rét HTT élőhelyvédelmi és -fejlesztési céljai, javaslatai.

* Lásd: Bölöni, J., Molnár Zs. & Kun, A. (2011)

** Nevezéktan Borhidi és Sánta (1999) alapján

	<i>Festucetum vaginate</i> Á-NÉR: G1	Dátum: 2024. 09. 23
	Kvadrát méret (m)	5x5
	Borítás	%
1.	<i>Festuca pratensis</i>	35
2.	<i>Artemisia campestris</i>	< 0,5
3.	<i>Linaria genistifolia</i>	< 0,5
4.	<i>Polygonum arenarium</i>	0,1
5.	<i>Populus nigra</i>	< 0,5
6.	Moha borítás	0,1
	Nyílt homokfelszín	64

3. táblázat. A nyílt homokpusztagyep cönológiai felvétele. A kvadrátban 29 tobozt találtunk.

2. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

2.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak

A tervezési terület (Veresegyház, 08/2 hrsz.) művelési ága az aktuális ingatlan-nyilvántartás szerint „kivett, horgásztó”, ezért javasolt a művelési ág váltás a valós állapothoz (gyep, rét) illeszkedően. E mellett a 08/2 hrsz. nem fedí le teljes mértékben sem a buckaközi kékperjés rétet, sem a nyílt homokpusztagyepet, ezért a védett terület a telekhatártól nyugatra (a tópart irányába) bővítendő a 3701 hrsz. megosztásával.

2.2. Élőhelyek kezelése, fenntartása

RB x D2 Őshonos fafajú puhafás jellegűen vagy pionír erdők és Kékperjés rétek

Mozaikos vagy sávos kézi kaszálás évi egy alkalommal lehetséges, mérlegelve az adott szezon csapadékmennyiségét és növényi növekményét. A kaszálást a védett fajok magérlelését követően (július-augusztus, vagy október folyamán), az ősszel virító védett növények foltjait meghagyva kell elvégezni. Az *Amorpha fruticosa* cserjék irtása és a *Populus*, *Salix* fajok kivágása a téli hónapokban javasolt. A levágott növényi részeket, cserjéket és fákat a területről azonnal le kell hordani, ügyelve a védett fajokra.

A *Solidago* dominálta foltok évi kétszeri kaszálása javasolt júliusban, (virágzási időben) és szeptember végén. Tekintettel arra, hogy a *Solidago* érdemi visszaszorítása csak rendszeres kezeléssel és hosszú távon lehetséges, a növény által dominált területeken javasolt megvizsgálni az *üde láprét rekonstrukciós* lehetőségeket is. Ehhez a talajvíznek permanensen közel kell lennie a talajfelszínhez. ez úgy érhető el, hogy a *Solidago* által dominált talaj felső rétegét eltávolítják. Ennek előnye, hogy a földdel együtt a növény magbankja és rizómái is eltávolításra kerülnek a területről.

A lápi növényfajok megtelepedését kaszálék kihelyezésével és/vagy magszórással javasolt elősegíteni. Az első évben elsősorban a társulásalkotó fajok (*Carex davalliana*, *Juncus subnodulosus*, *Schoenus nigricans*), majd ezt követően a generalista fajok, végül – amikor a monitoring eredmények alapján az állandó vízellátás biztosított, és a jellemző társulásszerkezet kialakult – a ritkább/érzékenyebb specialista növények betelepítése javasolt a térség lágjairól.

2.3. Fajok védelme

A terület régi természetvédelmi kezelési tervezetében (2008) 8 védett növényfaj előfordulási adatai szerepeltek. A lista 2025-ben két újabb fajjal bővült.

Védett növényfajok	Állományméret (tő)		Célok, célállapotok	Határidő
	2008*	2025		
<i>Centaurea arenaria subsp. Tauscheri</i>	2	28	Állományméret növelése	2035
<i>Corispermum nitidum</i>	3	20	Állományméret növelése	2035
<i>Dactylorhiza incarnata</i>	10	9	Állományméret növelése	2035
<i>Epipactis palustris</i>	~300	~350	Állományméret növelése	2030
<i>Equisetum variegatum</i>	0	~100	Állományméret növelése	2035
<i>Orchis militaris</i>	4	1	Állományméret növelése	2035
<i>Orchis palustris</i>	1	0	Visszatelepítés**	2030
<i>Stipa borysthénica</i>	0	1	Állományméret növelése	2035
<i>Polygala amarella</i>	30	n.a.	Állományméret növelése	2035
<i>Triglochin palustre</i>	30	n.a.	Állományméret növelése	2035

4. Táblázat. Célkitűzések az Orchideás-rét HTT védett növényfaj állományainak megőrzése érdekében.

* Forrás: Természetvédelmi kezelési terv – Orchideás-rét HTT (2008). Zöld Berek Bt. – Tavirózsa Egyesület

** A Török-rét Természetvédelmi Területen kb. 1000 töves *Orchis palustris* állomány található. Innen javasolt virágzás utáni kaszálékot beszerezni a visszatelepítéshez.

3. Látogatás

A tervezési terület gyalogosan szabadon látogatható. A gyalogos forgalom döntő része a Pamut-tó és a rét közötti földúton zajlik. Az Orchideás-rét a Tavirózsa Egyesület által üzemeltetett Veresegyházi Tavak Tanösvény része. Helyi védettséget jelző tábla nincs a területen, ezért ezt pótolni szükséges.

4. Oktatás és bemutatás

A védett területeken végzett oktatás vagy bemutatás során kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes a természetvédelmi célokkal és a terület rendeltetésével; a védett területen végzett oktatás, a védett területnek a bemutatása nem veszélyeztetheti, nem károsíthatja a természeti értékeket. Javasolt középiskolás és egyetemi diákok bevonásával az erdei fenyő magoncainak eltávolítása, és a védett növényfajok állományainak felmérése a tervezési területen.

5. Kutatás, vizsgálatok

A tervezési területen a természetvédelmi hatóság engedélyével, a természetvédelmi szabályok betartásával szabadon végezhető kutatás. A védett területeken végzett kutatás során kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes a természetvédelmi célokkal és a terület rendeltetésével; a védett területen végzett kutatás nem veszélyeztetheti, nem károsíthatja a természeti értékeket.

Javasolt a kezelés alatt álló, a rehabilitált, ill. az élőhely-rekonstrukcióval érintett területek vegetációjának monitorozása (cönológiai felvételek, fajlisták készítése, természetvédelmi és ökológiai értékelés, védett fajok állományméretei stb. legalább 2030-ban és 2035-ben). Ezek eredményei alapján lehet szükség esetén módosítani a beavatkozásokon, ill. a hatékony módszereket más lápokon is alkalmazni lehet.

Bár jelen kezelési terv végrehajtása önkormányzati feladat, a hagyományokat követve továbbra is javasolt együtt működni a jelentős társadalmi támogatottsággal rendelkező Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesülettel. Ez növelheti a pályázati és egyéb források bevonásának esélyeit is.

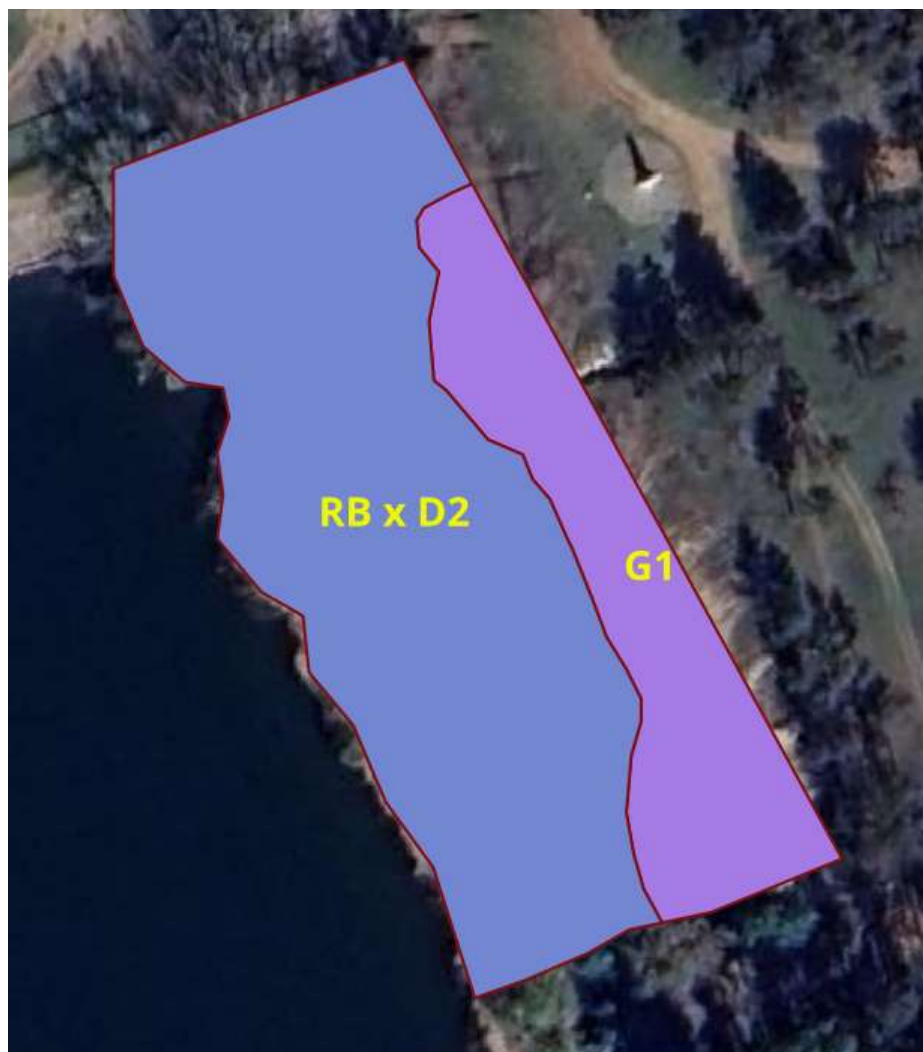
Irodalomjegyzék

- Bölöni, J., Molnár Zs. & Kun, A. (szerk., 2011): *Magyarország élőhelyei: vegetációtípusok leírása és határozója*; Á-NÉR 2011. MTA, Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete.
- Borhidi A. & Sánta A (szerk., 1999): Vörös Könyv - Magyarország növénytársulásairól, KÖM Természetvédelmi Hivatalának Tanulmánykötetei 6., Természetbúvár kiadó
- Király G. (szerk., 2009): *Új magyar fűvészkönyv. Magyarország hajtásos növényei. I. Határozókulcsok. II. Abrák* – Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Jósvalő.
- Tatár S. & Krenedits S. (2011): Természeti kincseink védelme Veregyház térségében. Tavirózsa Környezet- és Természetvédő Egyesület

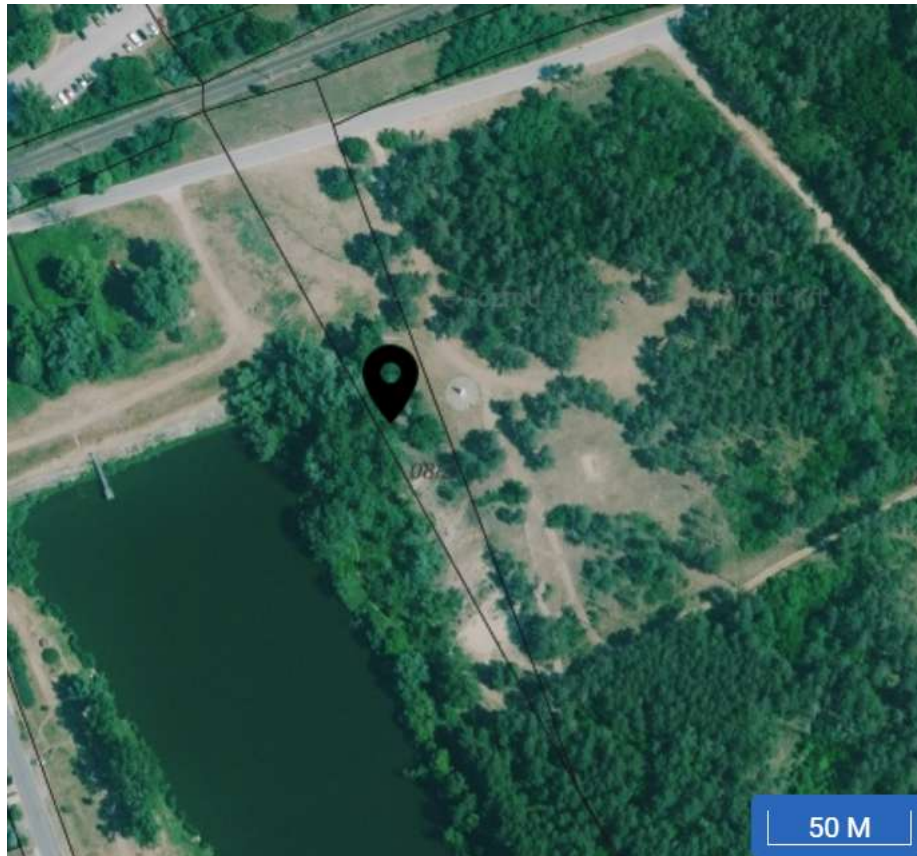
Mellékletek

1. melléklet. Az Orchideás-rét HTT és környezete élőhelytérképe (a térkép és a feltérképezett védett növényfajok térképi pontjai csatolva shape fájlként)
2. melléklet. Műholdfelvétel az Orchideás-rét környezetéről, telekhatárral (08/2 hrsz.)
3. melléklet. A Orchideás-rét HTT botanikai fajlistája
4. melléklet. Fotók az Orchideás-rét HTT-ről
5. melléklet. Á-NÉR 2011 Élőhely lista

1. melléklet. Az Orchideás-rét HTT és környezete élőhelytérképe (a térkép és a feltérképezett védett növényfajok térképi pontjai csatolva shape fájlakként). A kódokhoz tartozó élőhelyneveket ld. a 4. mellékletben.

2. melléklet. Műholdfelvétel az Orchideás-rét környezetéről, telekhatárral (08/2 hrsz.)

3. melléklet. Az Orchideás-rét HTT botanikai fajlistája. A nyílt homokpuszta fajait szürke sorok mutatják, a többi a buckaközi kékperjés növénye.

	Növényfajok	2008	2025
1	<i>Acer saccharinum</i>		+
2	<i>Achillea collina</i>	+	
3	<i>Achillea millefolium</i>	+	+
4	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>	+	
5	<i>Amorpha fruticosa</i>	+	+
6	<i>Angelica sylvestris</i>	+	+
7	<i>Artemisia campestris</i>	+	+
8	<i>Asclepias syriaca</i>	+	+
9	<i>Asparagus officinalis</i>		+
10	<i>Aster sp.</i>	+	+
11	<i>Berberis vulgaris</i>		+
12	<i>Betula pendula</i>	+	+
13	<i>Briza media</i>	+	+
14	<i>Calystegia sepium</i>		+
15	<i>Carex distans</i>		+
16	<i>Carex flacca</i>	+	+
17	<i>Carex hirta</i>	+	+
18	<i>Carex hostiana</i>		+
19	<i>Celtis occidentalis</i>		+
20	<i>Centaurea arenaria</i> <i>subsp. Tauscheri</i>	+	+
21	<i>Centaurea sp.</i>	+	+
22	<i>Centaureum erythraea</i>	+	+
23	<i>Chrysanthemum</i> <i>leucanthemum subsp.</i> <i>leucanthemum</i>	+	
24	<i>Cirsium ccanum</i>	+	+
25	<i>Cirsium sp.</i>	+	
26	<i>Corispermum</i> <i>nitidum</i>	+	+
27	<i>Cornus sanguinea</i>		+
28	<i>Cyperus fuscus</i>	+	
29	<i>Dactylis glomerata</i>	+	
30	<i>Dactylorhiza</i> <i>incarnata</i>	+	+
31	<i>Deschampsia caespitosa</i>	+	
32	<i>Dianthus sp.</i>	+	
33	<i>Elaeagnus angustifolia</i>	+	+
34	<i>Epipactis palustris</i>	+	+

	Növényfajok	2008	2025
35	<i>Equisetum arvense</i>	+	
36	<i>Equisetum sp.</i>	+	
37	<i>Equisetum</i> <i>variegatum</i>	+	+
38	<i>Euonimus europaeus</i>		+
39	<i>Eupatorium</i> <i>cannabinum</i>	+	+
40	<i>Euphorbia cyparissias</i>	+	+
41	<i>Euphorbia seguierana</i>	+	
42	<i>Festuca vaginata</i>	+	
43	<i>Filipendula ulmaria</i>	+	
44	<i>Frangula alnus</i>		+
45	<i>Fraxinus sp.</i>		+
46	<i>Gypsophila paniculata</i>		
47	<i>Hypericum tetrapterum</i>	+	+
48	<i>Juglans regia</i>		+
49	<i>Juncus sp.</i>	+	
50	<i>Knautia arvensis</i>		+
51	<i>Lathyrus pratensis</i>	+	+
52	<i>Leontodon autumnalis</i>	+	+
53	<i>Ligustrum vulgare</i>		+
54	<i>Linaria genistifolia</i>		+
55	<i>Lysimachia vulgaris</i>		+
56	<i>Malus sylvestris</i>		+
57	<i>Melilotus albus</i>	+	
58	<i>Melilotus officinalis</i>	+	+
59	<i>Molinia hungarica</i>	+	+
60	<i>Odontites rubra</i>	+	
61	<i>Ononis arvensis</i>		+
62	<i>Ononis spinosa</i>	+	+
63	<i>Orchis palustris</i>	+	+
64	<i>Orchis militaris</i>	+	+
65	<i>Petrorhagia prolifera</i>	+	
66	<i>Phragmites australis</i>	+	+
67	<i>Pinus sylvestris</i>	+	+
68	<i>Polygala amarella</i>	+	
69	<i>Populus alba</i>	+	+
70	<i>Populus canescens</i>		+
71	<i>Populus × euramericana</i>		+

	Növényfajok	2008	2025
72	<i>Populus tremula</i>		+
73	<i>Populus nigra</i>	+	+
74	<i>Potentilla erecta</i>	+	
75	<i>Prunus insititia</i>		+
76	<i>Prunus mahaleb</i>		+
77	<i>Pulicaria dysenterica</i>	+	
78	<i>Pycnus flavescens</i>	+	+
79	<i>Quercus petraea</i>		+
80	<i>Ranunculus repens</i>	+	
81	<i>Rhinanthus minor</i>	+	
82	<i>Robinia pseudo-acacia</i>		+
83	<i>Rosa sp.</i>		+
84	<i>Salix alba</i>	+	+
85	<i>Salix cinerea</i>	+	+
86	<i>Salix purpurea</i>		+
87	<i>Salix rosmarinifolia</i>	+	+
88	<i>Sanguisorba officinalis</i>	+	+

	Növényfajok	2008	2025
89	<i>Setaria sp.</i>	+	
90	<i>Silene otites</i>	+	
91	<i>Solidago canadensis</i>	+	+
92	<i>Solidago gigantea</i>	+	+
93	<i>Sonchus arvensis</i>	+	+
94	<i>Stenactis annua</i>	+	
95	<i>Taraxacum officinale</i>	+	+
96	<i>Tilia cordata</i>		+
97	<i>Trifolium pratense</i>		+
98	<i>Trifolium sp.</i>	+	
99	<i>Triglochin palustre</i>	+	
100	<i>Tussilago farfara</i>	+	
101	<i>Viburnum lantana</i>		+
102	<i>Vicia cracca</i>	+	+
103	<i>Vitis aestivalis</i> × <i>vinifera</i>		+

4. melléklet. Fotók az Orchideás-rétt HTT-ről

1. Nyílt homokpusztagyep

2. *Centaurea arenaria* subsp. *Tauscheri*

3. Buckaközi kékerjés rét nyírfákkal

5. melléklet. Á-NÉR 2011 Élőhely lista (kivonat: az ex lege védett lápok élőhelyei Veregyházi térségében)

(Bölöni, J., Molnár Zs., Kun, A. (Ed.). (2011). *Magyarország élőhelyei: vegetációtípusok leírása és határozója*; ÁNÉR 2011. MTA, Ökológiai és Botanikai Kutatóintézete)

Nádasok és mocsarak - Marshes
B1a – Nem tőzegképző nádasok, gyékényesek és tavikákások - Eu- and mesotrophic reed and Typha beds
B1b – Úszólápok, tőzeges nádasok és télisásosok - Floating fens, oligotrophic reed and Typha beds of fens
B2 – Harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves mocsári-vízparti növényzet - Glyceria, Sparganium and Schoenoplectus beds
B5 – Nem zsombékoló magassárrétek - Non-tussock tall-sedge beds
Nedves gyepek és magaskórósok - Rich fens, wet grasslands and tall-herb vegetation
D1 – Meszes láprétek, rétlápok (<i>Caricion davallianae</i>) - Rich fens
D2 – Kékperjés rétek - Molinia meadows
D34 – Mocsárrétek - Mesotrophic wet meadows
Nyílt szárazgyepek - Open dry grasslands
G1 – Nyílt homokpusztagyepek - Open sand steppes
Cserjések és szegélyek - Scrub
J1a – Fűzlápok - Willow carrs
P2a – Üde és nedves cserjések - Wet and mesic pioneer scrub
Egyéb fátlan élőhelyek - Other treeless vegetation
OB – Jellegtelen üde gyepek - Uncharacteristic mesic grasslands
OC – Jellegtelen száraz-félszáraz gyepek - Uncharacteristic dry and semi-dry grasslands
OD – Lágyszárú évelő özőnfajok állományai - Stands of invasive forbs
RA – Őshonos fajú facsoportok, fasorok, erdősávok - Scattered native trees or narrow tree lines
RB – Őshonos fajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők - Uncharacteristic or pioneer softwood forests
RDb – Őshonos lombos fafajokkal elegyes idegenhonos lombos és vegyes erdők - Non-native deciduous forests and plantations mixed with native tree species
Idegenhonos fafajok uralta erdők és faültetvények - Forests and plantations dominated by non-native tree species
S1 – Ültetett akácosok - Robinia pseudoacacia plantations
S3 – Egyéb tájidegen lombos erdők - Plantations of other non-native deciduous tree species
S4 – Ültetett erdei- és feketefenyvesek - Scots and black pine plantations
S6 – Nem őshonos fafajok spontán állományai - Spontaneous stands of non-native tree species

S7 – Nem őshonos fajú facsoportok, erdőszávok és fasorok - Scattered trees or narrow tree lines of non-natives tree species
Agrár élőhelyek - Agricultural habitats
T1 – Egyéves, intenzív szántóföldi kultúrák - Annual intensive arable fields
T3 – Zöldség- és dísznövénykultúrák, melegeházak - Vegetable and flower plantations, greenhouses
T10 – Fiatal parlag és ugar - New abandonments of arable lands
Egyéb élőhelyek - Other habitats
U4 – Telephelyek, roncssterületek és hulladéklerakók - Yards, wastelands, dumping grounds
U5 – Meddőhányók, földdel már befedett hulladéklerakók - Mine dumps, dumping grounds covered by ground
U10 – Tanyák, családi gazdaságok - Farms
U11 – Út- és vasúthálózat - Roads and railroads
Vizek - Water bodies
U8 – Folyóvizek - Water streams
U9 – Állóvizek - Standing waters

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A helyi jelentőségű védett természeti területté nyilvánított területet nevesíti.

A 2. §-hoz

A védett természeti terület azonosító adatait, a terület természetvédelmi kezelési tervét tartalmazó mellékletre, valamint az egyedi védelem alatt álló fajokra vonatkozó tervi mellékletre hivatkozik.

A 3. §-hoz

A terület értékeit mutatja be, valamint a védetté nyilvánítást indokát és természetvédelmi célját.

A 4. §-hoz

A védett területre vonatkozóan, a természetvédelmi törvényben meghatározott korlátozásokon és tilalmakon túli korlátozásokat és tilalmakat tartalmazza.

Az 5. §-hoz

A terület kezelési feladatait ellátó önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságot nevesíti.

A 6. §-hoz

Hatályba léptető rendelkezést rögzít.

Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017. (XII. 21.) önkormányzati rendelet módosításáról

[1] Veresegyház város elkötelezett a helyi jelentőségű védett természeti terület jelen és jövő nemzedék számára történő megőrzése és tervszerű fenntartása iránt.

[2] A rendelet módosítását a helyi jelentőségű védett természeti terület védettségének fenntartásáról és a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló önálló önkormányzati rendelet megalkotása indokolja.

[3] Veresegyház Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Magyarország Alaptörvényének 32. cikk (1) bekezdésének a) pontjának felhatalmazása alapján a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 22. § (1) bekezdésében és (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. §

A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 3. § 1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában:)

„1. *Helyi védett érték:* helyi egyedi védelem alatt álló épület, építmény, egyéb elem, műtárgy, utcasor.”

2. §

(1) A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 4. § (1) bekezdés a)–d) pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(A helyi védelem célja, hogy:)

- „a) a kiemelt oltalmat igénylő, közérdekből védelemre érdemes helyi épített környezetben található építészeti értékek körét megállapítsa és azokat védetté nyilvánítsa,
- b) jogi eszközöket biztosítson a művi értékvédelem helyi szintű szabályainak megállapításával a város területén található művi értékek megőrzéséhez és fenntartható fejlesztéséhez,
- c) elősegítse a helyi értékek jellegzetességeinek, tájképi értékeinek megőrzését, illetve kutatását, oktatási és ismeretterjesztési célú hasznosítását,
- d) előmozdítsa a társadalom széleskörű szemléletformálását, illetve annak bevonását a helyi értékek hatékony megőrzésébe,”

(2) A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 4. § (1) bekezdés f) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A helyi védelem célja, hogy:)

- „f) elősegítse az építészeti értékek tudat- és szemléletformáló erejének hasznosulását, illetve a helyi közművelődésben és oktatásban a helyi értékek és ezekkel kapcsolatos ismeretek átadását.”

3. §

A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 5. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Veresegyház város közigazgatási területén levő összes – értéke miatt védendőnek, védelem alatt állónak minősített – épített környezetben található építészeti értékre kiterjed, ezért védelmük a városban működő minden szervezet és a város minden polgárának kötelessége. Kiterjed minden természetes és jogi személyre, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetre.”

4. §

A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 6. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A településképi és építészeti értékek helyi védelme lehet egyedi és területi.”

5. §

A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 8. § (7) bekezdés b) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A védelemben részesítést vagy a védelem megszüntetésének tényét a helyben szokásos módon közzé kell tenni, s erről külön írásban értesíteni kell:)

„b) az illetékes építésügyi hatóságot.”

6. §

A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 9. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A védett építészeti értéket táblával is meg kell jelölni.”

7. §

A Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet 7. alcím címe helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. A védettség alatt álló építészeti értékek hasznosítása, fenntartása”

8. §

Hatályát veszti a Veresegyház településképinek védelméről szóló 28/2017(XII.21.) önkormányzati rendelet

- a) 2. § (4) bekezdés c) és d) pontja,
- b) 4. § (1) bekezdés e) pontja,
- c) 6. § (2) bekezdés a) pontja,
- d) 6. § (3) bekezdés c) pontja,
- e) 7. § (2) bekezdése,
- f) 8. § (7) bekezdés c) pontja,
- g) 10. § (1) és (2) bekezdése,
- h) 11. § (3) és (4) bekezdése,
- i) 12. § (1) bekezdése,
- j) 9. alcíme,
- k) 3. melléklete,
- l) 4. melléklete,

m) 5. melléklete.

9. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Részletes indokolás

Az 1–8. §-hoz

A helyi jelentőségű védett természeti terület védettségének fenntartásáról és a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről szóló önálló rendeletalkotással párhuzamosan módosítani szükséges Veresegyház településképének védelméről szóló 28/2017.(XII.21.) rendeletet. A hivatkozott részek tartalmaznak módosító és hatályon kívül helyező rendelkezéseket is.

A 9. §-hoz

A módosítás hatályba lépéséről rendelkezik.

Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság

2509 Esztergom, Strázsa-hegy ☒ 1525 Budapest, Pf. 86.

Ügyfélfogadás: 1121 Budapest, Költő utca 21.

Tel.: 1/391-4610 Fax: 1/200-1168

E-mail: dinpi@dinpi.hu www.dunaipoly.hu

Hivatal rövid neve: DINPI, KRID: 711100335

Ügyirat száma: DINPI/3538/3/2026.

Ügyintéző: Debreczeni Edit

E-mail: debreczenie@dinpi.hu

Tárgy: Veresegyház, helyi jelentőségű védett természeti területek, védettség jogi alapjának rendezése, új önálló védetté nyilvánító rendelet alkotása, tervezet véleményezése

Balog Erzsébet osztályvezető részére**Veresegyházi Polgármesteri Hivatal**

Igazgatási Osztály

e-mail útján

Tisztelt Osztályvezető Asszony!

Elektronikus úton küldött megkeresésében, a jegyző nevében és megbízásából eljárva, a helyi jelentőségű természetvédelmi szempontú oltalom álló Orchideás-rét természetvédelmi terület védettségének jogi alapja rendezése érdekében, az előkészítés alatt álló új rendelet tervezet véleményezését kérte Igazgatóságunktól.

Munkánk során mi is észleltük, hogy a nevezett terület védettségét jelen pillanatban kizárólagosan a *településképvédelméről* szóló 28/2017. (XII.21.) sz. önkormányzati rendelet (továbbiakban: Településképvédelmi rendelet) „hirdeti ki” – sajnos jogszerűtlen módon.

Veresegyház közigazgatási területén eredetileg, természeti értékeire tekintettel védetté nyilvánított – helyes megnevezéssel – helyi jelentőségű védett természeti terület védettségének valóban, a megkeresésben vázolt szándéknak megfelelően, az ismételt, önálló védetté nyilvánító jogszabályban történő védelem alá helyezése szükséges – jelen esetben a védettség jogi alapjának valóban szükségszerű a rendezése, a megindított eljárás szakmai szempontból teljes mértékben indokolt.

A megküldött tervezettel kapcsolatban:

A kezelési terv átvizsgálása során észleltük, hogy az a korábbiakban védetté nyilvánított 08/2 hrsz.-ú ingatlanon túl a védett terület részeként említi a 08/2 hrsz.-ú ingatlan sokszorosán meghaladó méretű, 14,28 ha kiterjedésű, halastó művelési ágú Veresegyház 3701 hrsz.-ú ingatlant is (természetben Pamut-tó és környezete). Mivel a kezelési tervnek a teljes védett területre vonatkozóan kell a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat, továbbá az egyéb kötelezettségeket megállapítania, alapvető volt annak a tisztázása, hogy pontosan mi is a védetté nyilvánítandó terület.

Osztályvezető Asszony 2026.08.04-én küldött válaszában tisztázta, hogy a Veresegyház 3701 hrsz.-ú ingatlan szerepeltetése a dokumentációban kizárólag tervezői felvetés volt, tehát a Veresegyház 3701 hrsz.-ú ingatlan tévedésből maradt benne a szövegben.

Mivel a kapott visszajelzés értelmében az említett Veresegyház 3701 hrsz.-ú ingatlan védetté nyilvánítása nem áll a település vezetésének szándékában, ezért Igazgatóságunk ennek az ingatlanak a kapcsán nem kéri meg felettes szakmai szerve az Élő Környezetért Felelős Minisztérium hivatalos állásfoglalását a védetté nyilvánítással kapcsolatban, és a rendelet tervezet, s ennek részeként a kezelési terv tervezet véleményezését is úgy végeztük el, hogy az kizárólag a korábban is védettséget élvezett Veresegyház 08/2 hrsz.-ra vonatkozik.

Részletes észrevételeink:

A kezelési terv tervezet bevezető részében található táblázat első sorában a *Veresegyház településképének védelméről* szóló 28/2017. (XII. 21.) sz. önkormányzati rendelet került megjelölésre, mint „védeltséget létrehozó jogszabály”. Mivel a településkép védelméről szóló rendelet nem védetté nyilvánító jogszabály, ezért kérjük, hogy ezen a helyen a *helyi természeti területek és értékek védetté nyilvánításáról* szóló 15/2008. (V.21.) sz. önkormányzati rendeletet szerepeltessék – „eredeti védetté nyilvánító jogszabály” megjelöléssel.

Ugyanezen táblázat „terület kiterjedése” sorában kérjük 0,5421 hektárra javítani a területi kiterjedést.

A „területet lefedő helyrajzi számok” sorában, Osztályvezető Asszony válaszában tükrében, kizárólag a Veresegyház 08/2 hrsz.-ot szükséges szerepeltetniük.

Az „illetékes természetvédelmi hatóság” sorban kérjük „elsőfokú természetvédelmi hatóság” megnevezésre pontosítva Veresegyház Város Önkormányzatának jegyzőjét megjelölni.

A kezelési terv elején található táblázat után következő részekkel kapcsolatban:

Fontos felhívunk a figyelmet arra, hogy mivel a kezelési terv jogszabály részét fogja képezni, ezért a 4. oldaltól kezdődően (1. Természetvédelmi célkitűzések és stratégiák) valamennyi rendelkezést számozott pontokba szükséges szedniük, annak érdekében, hogy az egyes pontokra/alpontokra a jogalkalmazás során majd egyértelműen hivatkozni lehessen!

1. Természetvédelmi célkitűzések és stratégiák

1.1 Általános célkitűzések

- 1.1.1 lehetőség szerint növelni kell a biodiverzitást és a terület élőhelyeinek természetességi állapotát
- 1.1.2 a területen található értékes élőhelyeket és a hozzájuk kötődő védett növény- és állatfajokat meg kell őrizni
- 1.1.3 az özönnövényeket vissza kell szorítani
- 1.1.4 üde láprét rekonstrukció,
- 1.1.5 a tervezési terület élővilágának monitorozása.
- ... stb.

Megjegyezzük, hogy a – fenti logika szerint 1.1.4 és 1.1.5 pontban szerepeltetett - üde láprét rekonstrukció és a terület élővilágának monitorozása az Önkormányzat számára komoly kötelezettség és vállalás – ezek kötelező érvénnyel történő előírása talán végiggondolásra érdemes.

A veszélyeztető tényezők közé (kezelési terv 3. oldal alja) kérjük belefoglalni a szárazodást is.

Az „1. Természetvédelmi célkitűzések és stratégiák” pont „Általános célkitűzések” alatti szöveget kérjük átdolgozni, úgy, hogy az ne vonatkozzon a Veresegyház 3701 hrsz.-ra. Ugyanitt, a Veresegyház 08/2 hrsz. 0,5421 ha, (nem 0,2).

A „3. Természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak” „3.1. Művelési ághoz nem köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak” „Élőhelyek kezelése, fenntartása” „RB x D2 Őshonos fafajú puhafás jellegtelen vagy pionír erdők és Kékperjés rétek” pontban javasoljuk annak a mérlegelését, hogy a jelenlegi megfogalmazást „Mozaikos vagy sávos kézi kaszálás ~~szükséges~~ évi egy alkalommal *lehetséges*, mérlegelve az adott szezon csapadékmennyiségét és növényi növekményét...”

A megalkotásra kerülő rendelet elnevezésének pontosabb lenne „helyi jelentőségű védett természeti terület védeltségének fenntartásáról, egyidejűleg a természetvédelmi kezelési terv kihirdetéséről” címet adniuk.

A 7. oldalon található „Oktatás és bemutatás” pontban jelenleg csak egy leíró jellegű megfogalmazás olvasható: „Főként középiskolás és egyetemi diákok bevonásával rendszeres a tervezési terület erdei fenyő magoncainak eltávolítása, és a védett növényfajok állományainak felmérése.” A kezelési terv a területen tevékenységet folytatókra kötelező erejű előírásokat kell, hogy tartalmazzon, a szerepeltetett mondat pedig nem szabályozás, hanem egy leíró jellegű - a tervezés időpontjában jellemző állapotokra vonatkozó – megállapítás. Javasoljuk végiggondolni, hogy a területen történő oktató vagy bemutató jellegű tevékenységek kapcsán kívánnak-e konkrét, betartandó előírás(oka)t megfogalmazni. Megfontolandó lehet a „A védett területeken végzett oktatás vagy bemutatás során kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes a természetvédelmi célokkal és a terület rendeltetésével; a védett területen végzett oktatás, a védett területnek a bemutatása nem veszélyeztetheti, nem károsíthatja a természeti értékeket.” megfogalmazás beemelése.

Ugyanez az oldalon a „Kutatás, vizsgálatok” pontban jelenleg egy megállapítás és egy javaslat olvasható. Ezek helyett célszerűbb lenne „*A védett területeken végzett kutatás során kizárólag olyan tevékenység végezhető, amely nem ellentétes a természetvédelmi célokkal és a terület rendeltetésével; a védett területen végzett kutatás nem veszélyeztetheti, nem károsíthatja a természeti értékeket.*” megfogalmazásnak a beemelése.

Azok a pontok, amelyek nem relevánsak ebből adódóan szabályozást sem terveznek alkotni ezekre vonatkozóan („Táj- és kultúrtörténeti értékek”, „Terület- és földhasználat”, „Természetvédelmi infrastruktúra”, „3.2. Művelési ághoz, illetve földhasználati módhoz köthető természetvédelmi kezelési módok, korlátozások és tilalmak” törölhetőek, szükségtelen a szerepeltetésük.

Megfontolandó lehet a Veresegyház 08/2 hrsz.-nak az ingatlan-nyilvántartásban jelenleg szerepeltetett művelési ágának (kivett, horgásztó) *művelési ág váltási eljárás* keretében a valós állapotához (gyep, rét) történő alakítása.

Végezetül, bár jogi szempontú jogszabály tervezet véleményezést nem végezhetünk, a rendelet tervezettel kapcsolatban annyi észrevételt azért tennénk, hogy a rendelkező és a záró rendelkezéseket tekintve, meglátásunk szerint célszerűbb lenne a rendelet tervezetben jelenleg szerepeltetett 6-13. számú, a *Veresegyház településképének védelméről* szóló 28/2017. (XII.21.) sz önk. rendelet módosítását célzó (a településkép védelméről szóló rendelet egyes jogszabályhelyeit hatályon kívül helyező) paragrafusokban foglalt rendelkezéseket az új védetté nyilvánító jogszabály helyett, egy másik önálló, a településképvédelmi rendeletet módosító rendeletben kihirdetni.

Kérjük, hogy amennyiben a rendelet elfogadására sor kerül, azt a *természet védelméről* szóló 1996. évi LIII. tv. 25. § (3) bekezdésének megfelelően Igazgatóságunknak - nyilvántartási célból - megküldeni szíveskedjenek!

Budapest, *elektronikus időbélyegző szerint*

Üdvözlettel:

Selmeczi-Kovács Ádám igazgató megbízásából

Baranyai Zsolt
általános igazgatóhelyettes

Kapják: Címzett (balog.erszabet@veresegyhaz.hu; tájékoztatásul zudar.blanka@veresegyhaz.hu)